ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ՆԱԽԱԳԱՀԻ 11.09.2008Թ. ԹԻՎ 1/913Ա ՈՐՈՇՄԱՄԲ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

4. Տիպաբանություն

Մուրհակների/ արժեթղթերի առուվաճառքի գործարքների կիրառությամբ դրամական միջոցների ծագման իրական աղբյուրների և փաստացի շարժի ուղղության քողարկման միջոցով փողերի լվացման սխեմա

Դիտարկվող տեսակի գործառնությունների միջոցով ապահովվում է բանկի հաճախորդների միջև դրամական միջոցների փաստացի փոխանցումը՝ քողարկելով (խեղաթյուրելով) գործարքների վճարման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցների ծագման աղբյուրը և փաստացի շարժը կամ իրական պատկանելությունը:

1) Սխեմայի նկարագիրը

Բանկը որևէ կազմակերպությունից (դիցուք՝ Ա կազմակերպություն) ձեռք է բերում մուրհակներ/ արժեթղթեր, հաճախ՝ թողարկված ոչ առաջնակարգ ընկերությունների, այդ թվում՝ նաև բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից: Ձեռք բերված մուրհակները/ արժեթղթերը նույն օրը կամ հաջորդող կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում բանկի կողմից վաճառվում են մեկ այլ կազմակերպության (դիցուք՝ Բ կազմակերպություն): Արդյունքում, Բ կազմակերպությունը վճարում, իսկ Ա կազմակերպությունը փաստացիորեն ստանում է մուրհակների/ արժեթղթերի առուվաճառքի գումարի չափով դրամական միջոցներ, սակայն այդ միջոցների փոխանցումը նշված գործարքներին մասնակից կազմակերպություններից յուրաքանչյուրի հաշվետվություններում արտացոլվում է որպես մեկ առանձին գործարք բանկի հետ, իսկ բանկի հաշվետվություններում՝ որպես երկու, միմյանց հետ որևէ առնչություն չունեցող գործարք երկու տարբեր տնտեսվարող սուբյեկտների հետ:

Գործարքներին մասնակից Ա և Բ կազմակերպությունների համար դրանց մասնակցության նպատակը գործարքների վճարման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցների շարժը կամ իրական պատկանելությունը թաքցնելը/ խեղաթյուրելն է: Իր հերթին, բանկը նշված դրամական միջոցների շարժն ապահովող միջնորդ օղակի ծառայությունները մատուցելու դիմաց ստանում է եկամուտ՝ արժեթղթերի առքի և վաճառքի գումարների տարբերության չափով:

Համանման գործարքներ կարող են կատարվել նաև մուրհակների/արժեթղթերի առքի համար անհրաժեշտ միջոցները ձևավորելու նպատակով գնորդի կարճաժամկետ վարկավորման միջոցով:

2) Ստորև սխեմատիկորեն ներկայացվում են նկարագրված տեսակի գործառնությունները.

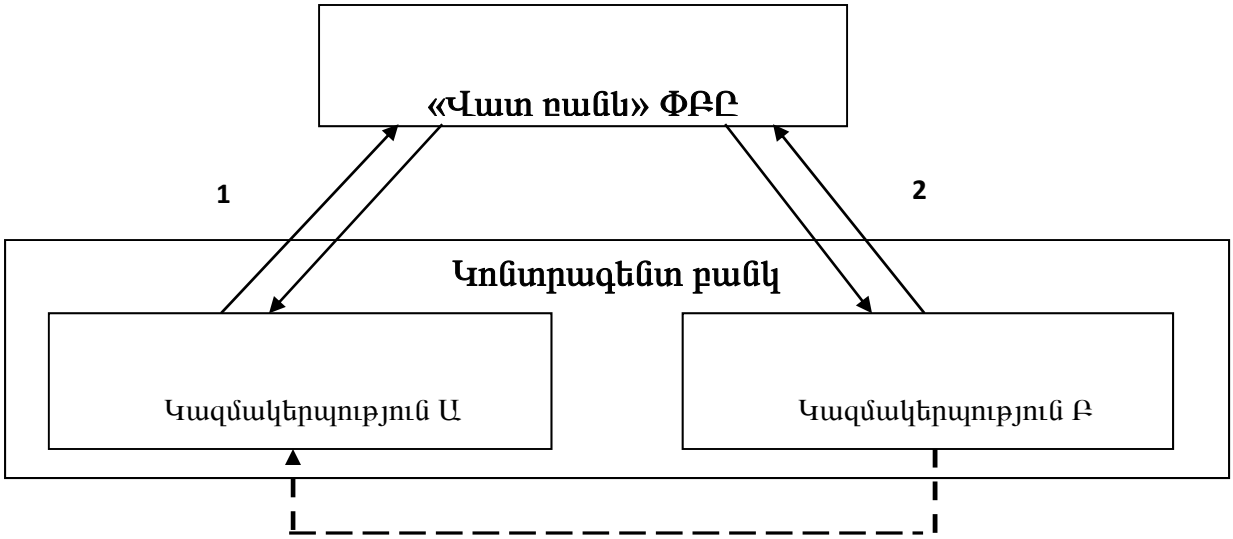

ա. «Վատ բանկ» ՓԲԸ-ն օտարերկրյա բանկի հաճախորդ Կազմակերպություն Ա-ից ձեռք է բերում տարբեր ընկերությունների մուրհակներ/ արժեթղթեր,

բ. Ձեռք բերված մուրհակները/ արժեթղթերը նույն օրը կամ հաջորդող կարճ ժամանակահատվածում վաճառվում են նույն կամ որևէ այլ օտարերկրյա բանկում սպասարկվող մեկ այլ՝ Կազմակերպություն Բ-ին:

3) Եզրահանգում

Վերը նկարագրված սխեմաներով և քայլերի հաջորդականությամբ կատարվող գործարքներն իրենց մեջ կարող են պարունակել եկամուտների ծագման աղբյուրները, դրանց շարժը կամ իրական պատկանելությունը (վերջնական շահառուներին) թաքցնելու նպատակ:

Նման սխեմայով հատկորոշվող գործառնությունների ուսումնասիրության տեսանկյունից առանձնակի ուշադրության են ենթակա **ֆինանսական հաստատության կողմից իրականացվող մուրհակների/ արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնությունները**: